

se vor închide în jurul protagoniștilor ca niște pereți. Însă interacțiunea dintre gest și decor, încercată de câteva ori, nu valorizează decorul și nu face nici gestul mai clar. Dacă de mai multe ori ne-au plăcut unele expresii din punct de vedere pur vizual, deci în afara semnificației dramatice absente,

altădată am depistat și gesturi cotidiene insuficient sublimite în expresie.

Teatrul „Nottara” – Dansolitude, un spectacol de Florin Fieroiu după un scenariu de Radu Macrinici. Muzica: Arditti Quartet. Scenografia: Lia Manțoc. Cu: Cerasela Iosifescu, Dragoș Bucur, Alexandru Jitea, Bogdan Dumitrache. Data premierei: 6 aprilie 2001.

Margareta BĂRBUȚĂ

Teatru și dans în tragicomedie

Tânărul dansator și coregraf Răzvan Mazilu a dovedit până acum că e un artist îndrăzneț, care nu se mulțumește cu drumurile bătute sau ușoare. După frumosul spectacol *Jocul de-a Shakespeare* în care dansa teatrul marelui Will, a creat o transpunere în dans a *Damei cu camelii* și apoi *Vorbește-mi ca ploaia și lasă-mă să te ascult*, în care înclinațiile sale spre genul teatru-dans și-au găsit o expresie apreciable și apreciată. De data aceasta, cu *Îngerul albastru*, îndrăzneala lui merge mai departe, el asumându-și sarcina de creator total sau aproape, al unui spectacol, pornind de la însăși construcția textului (dramatizare și versiune scenică, regie și coregrafie, confruntându-se cu un model care a lăsat o dără luminoasă în istoria cinematografului mondial, celebrul film *Îngerul albastru* realizat de Josef von Sternberg, cu marii actori Marlene Dietrich și Emil Jannings). Bine inspirat, el a îndreptat cele două roluri principale unor actori deosebit de înzestrați, Maia Morgenstern și Florin Zamfirescu. O idee bună a fost și păstrarea muzicii originale a filmului, creată de Friedrich Holländer, melodia principală, devenită un leitmotiv, lasciv și insinuant, al spectacolului, sugerând atmosfera epocii. E adevărat însă că, imprimate pe bandă și cântate în limba germană, în *play-back*, cântecele au și o notă de artificialitate.

În scenografia sugestivă și funcțională, creată cu talentul și pricepera tehnică binecunoscute de Dragoș Buhagiar și Irina Solomon, spectacolul se desfășoară într-o

alternanță alertă de scene de dans și teatru în cabaret, la școală și în alte medii, jocul luminițelor intensificând complexitatea dramei. Scenele de dans nu au o deosebită inventivitate, ba chiar devin stereotipe și frizează grotescul, ceea ce subliniază, cu sau fără voia regizorului-coregraf, decăderea morală a mediului cărăuia îi devine pradă profesorul *Unrat* – de fapt, *Leopold Raat*, în partea a doua a spectacolului. Trebuie remarcat că Răzvan Mazilu lucrează nu cu dansatori profesioniști, ci cu actori ce dovedesc remarcabile abilități în domeniul dansului, ceea ce mărește expresivitatea ansamblului, format de fapt din câteva personaje, în care se remarcă Cătălina Mustață, Jeanine Stavarache, Mircea Constantinescu, Mihai Danu. Drama profesorului *Unrat*, devenit din vajnicul profesor de o severitate umană, un clovn trist, măcinat de patimă, suportând toate umilințele, până la uitare de sine și autodistrugere, îi prilejuiește lui Florin Zamfirescu o creație actoricească deosebit de complexă, una dintre marile izbânzi ale carierei sale prin capacitatea sa de a îmbina tragismul cu aparența derizorie a comicalului. De fapt, o undă de comedie plutește ușor asupra severului profesor zburlit din scenele cu elevii în partea întâi, sugerând, nu știu de ce, un Marius Chicoș Rostogan, poate pentru a pregăti evoluția ulterioară. Într-o formă mai puțin convingătoare decât în alte mari creații ale sale, forțând uneori vocea până la răgușeală și mișcarea dansantă până la grotesc, Maia Morgenstern susține totuși cu aplomb rolul fatalei *Lola*.

Alternând între regie și coregrafie, sper că Răzvan Mazilu va îndrăzni mai departe pentru a le stăpâni pe amândouă, pentru a nu rămâne la jumătatea drumului dintre cele două profesii la fel de acaparatoare.

Teatrul Odeon – Îngerul albastru după Profesorul Unrat de Heinrich Mann. Dramatizare și versiune scenică:

Răzvan Mazilu. Regia și coregrafia: Răzvan Mazilu. Scenografia: Irina Solomon și Dragoș Buhagiar. Lumini: Dragoș Buhagiar. Muzica: Friedrich Holländer. Textele cântecelor: Robert Liebmann și Friedrich Holländer. Adaptarea muzicală: Petru Mărginean. Pregătirea muzicală: Camelia Mocanu. Consultant limba germană: Laura Eftimie. Cu: Florin Zamfirescu, Maia Morgenstern, Leonid Doni, Ioan Batiș, Dimitri Bogomaz, Jeanine Stavarache, Mircea Constantinescu, Cătălina Mustață, Mihai Danu. Data premierei: 30 martie 2001.

Claudia LIPAN

Prisăcar

Eduard Gabia este un prisăcar. El și-a adunat albinele, adică pe Maria Baroncea, Liviu Lucaci și Sorin Romanescu, și le-a instruit în zborul spre memorie. Așa se face că *Bătrânul de pe graniță* de la Centrul Multi-Art Dans este o istorie povestită, rând pe rând, de trei eroi la vârste diferite. *Bătrânul* nu apare niciodată, dar s-a cuibărit în fiecare și provoacă amintiri ce au marcat definitiv evoluția actanților. Ludicul este aici – într-un spațiu al mișcării – o recuzită fără orgolii. Manifestarea lui (proptită în ideea de instrument) este, însă, motivată de Eduard Gabia (încă *Orfeu*) prin lumină, culoare, exercițiu fizic și psihic. Duetul alături de Maria Baroncea e scump la vorbă și slobod în căutarea expresiei care i se refuză omului obișnuit așezat în scaunul confortabil din sală. Continuând starea de vis dintr-o superbă *Fantezie* muzicală de la Teatrul Act, cei doi converg înspre experiențele anterioare ale naratorului și le traduc în gesturile somnolente ale celui care doarme. Căderea în gol, alunecarea gândurilor și trupurilor pe o podea lucioasă nu-și găsește alt punct de sprijin decât în trei butuci de lemn în spatele cărora se refugiază – dacă e nevoie – câte un personaj. Maria Baroncea, de pildă, este iubita incapabilă să iasă din vis, să oprească imaginația acolo unde începe realitatea partenerului – Liviu Lucaci. Eduard Gabia intervine ca rival al refulării unor reproduceri parțiale sau totale de informații provenite, în general, din copilărie. Frazele repetitive

ale femeii amintesc de o atare neputință care se află în interior, care intră în ritmul uitării și revine activ atunci când vrem să o înlăturăm. Iar Maria Baroncea are destule resurse să ne aducă în stare. Chiar dacă starea e de o clipită.

Teatrul-dans nu e la primul împrumut sub semnul Thaliei. Pe Daniel Popa l-am văzut dansând în *Despre cădere* și susținându-l pe *Thomas Becket*. Laura Stoica împarte *Hammamul* cu Gorki. E rândul lui Liviu Lucaci să se apropie de text prin mișcare. El își dorește să fie din nou copil, dar judecând cu mintea unui om matur. De ce? Foarte simplu: pentru ca atunci când trecutul zboară ca un canar din colivie și se frânge, aducerea-aminte să fie o refacere a stării inițiale. Fără imitații, actorul se mișcă bine ca dansator. Ba chiar personalizează gestul din umbra teatrului rostit. Secvența omului care poartă pe umeri slăbiciunea aproapei și dorința de a-l ridica pe picioare, este, după mine, cel mai bun moment din spectacol. Acolo stă granița dintre teatru și dans, dintre vârste și oameni, dintre cuvânt și muțenia lui.

Muzica lui Sorin Romanescu îi însoțește (cu autor cu tot) pe interpreți, în sunetele metalice ori sensibile ale unei chitări. Scapă de sub control semnele corpului, dar le acordează imediat la impuls, impulsul care-l determină pe Gabia să se apropie de exercițiile abdominale asemenea fenomenului Buto care revoluționa lumea dansului anilor '60. Mai multe nu aflăm despre spectacol. Nici prisăcarul nu ne ajută.

Centrul Multi-Art Dans – Bătrânul de pe graniță de Eduard Gabia. Muzica: Sorin Romanescu. Cu: Maria Baroncea, Liviu Lucaci, Sorin Romanescu, Eduard Gabia.